

**Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság**  
**5.Bf.480/2013/18. szám**

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év június hó 20. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

***V É G Z É S T :***

A folytatólagosan elkövetett szemérem elleni erőszak bűntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 9.B.1935/2012/53. számú ítéletét *helybenhagyja*.

Az elsőfokú ítélet kihirdetése óta a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 30.440 (harmincezer-négyszáznegyven) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

***I N D O K O L Á S***

A Fővárosi Törvényszék a 2013.október 7. napján kelt 9.B.1935/2012/53. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett szemérem elleni erőszak bűntettében (1978. évi IV. tv. 198. § (1) bekezdés I. fordulat és (2) bekezdés b) pont) és kiskorú veszélyeztetésének bűntettében (1978. évi IV. tv. 195. § (1) bekezdés).

Ezért őt halmazati büntetésül 7 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlott szülői felügyeleti jogát a sértett nevű gyermeke vonatkozásában megszüntette.

Rendelkezett a járulékos kérdések, így az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe beszámítása, a bűnjelek és a bűnügyi költség viselése tekintetében is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosítás végett, a vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.273/2013/6. számú átiratában az ügy elbírálására nyilvános ülés tartását indítványozta azzal, hogy azon nem vesz részt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta, a bizonyítékokat feltárta, megfelelően értékelte, a mérlegeléssel megállapított tényállás megalapozott és okszerű a vádlott bűnösségére vont következtetés, a cselekmények minősítése törvényes.

Kifogásolta azonban, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen feltárt bűnösségi körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte, az enyhítő körülményeknek túlzott jelentőséget tulajdonított. További súlyosítóként értékelendőnek tartotta, hogy a sértett a cselekmény elkövetésekor a 12. életévét alig töltötte be. Álláspontja szerint nem adta indokát az elsőfokú bíróság annak, hogy a középértékűtől miért tért el, a kiszabott büntetés alig haladja meg a büntetési tételkeret minimumát, így nem szolgálja a büntetési célokat. Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a fő- és mellékbüntetés súlyosítását, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott a 2014. február 21-én érkezett beadványában indokolta meg fellebbezését, melyben előadta, hogy a szemérem elleni erőszak büntetést nem követte el, azt következetesen tagadta. Ezzel szemben a sértett többször is ellentmondásba keveredett, kétséges a szavahihetősége. Egyébként a kiskorú sértett genetikai örökséggel született, anyja paranoid skizoféniában szenved. A sértettet gyermekkorában folyamatosan érte trauma, amihez ő is hozzájárult avval, hogy alkoholos állapotban tettleg bántalmazta a kiskorú sértettet és jelenlétében feleségét is, amiért bűnösnek érzi magát. A kiskorú mentális fejlődése sérült, mert látta a szülők veszekedését, italozó életmódját és azt is, hogy édesanyja idegen férfiakkal volt, akik megadták neki, amit ő elutasított, az anális szexet. Mindezt magára vetítve találta ki a történetet. A gyermekkel szemben csak ő volt követelménytámasztó, szigorú, kifogásolta, hogy felesége a 8-10 éves gyermeknek végbélben mérte a lázát, amit a kiskorú is vallott. Utalt arra is, hogy a kiskorú szókinccse nem összeegyeztethető a szellemi állapotával, tetten érhető az édesanya és a nagypapa felkészítő támogatottsága. Hivatkozott továbbá arra, hogy a szakértő1 szakértői véleménye megkérdőjelezi a kiskorú által előadottak hitelességét, élményszerűségét. Szerinte a kiskorú az eljárás alatt szerzett tudomást arról, hogy nincs köztük vérségi kapcsolat, a sértett által elmondott testhelyzetben lehetetlen elkövetni a szexuális abúzust. Mindezekre tekintettel a kiskorú gyermek igazságügyi elme- és pszichológus szakértői vizsgálatát indítványozta. Eseti gondnok kirendelésére is indítványt tett azért, mert a kiskorú több tanúnak elmondta, hogy gyámja távollétében elmondaná az igazságot, miszerint ő nem követte el a cselekményt. Utalt a kiskorú gyámja valamint a közte lévő haragos viszonyra is. Indítványozta tanú1 tanúkénti meghallgatását, akinél a gyermek a 2007-2008-as tanévben hétfőtől péntekig életvitelszerűen lakott, a családsegítőnél dolgozó tanú2 tanúkénti meghallgatását, aki a 2008-as évtől tartotta a kapcsolatot a családdal. Kérte továbbá a gyermekre vonatkozó pszichológiai vizsgálatok eredményének beszerzését és a vizsgálatot végző pszichológusok tanúkénti meghallgatását.

A vádlott új, meghatalmazott védője a fellebbezés részletes indokolásában az ítéletet törvénysértőnek, részben iratellenesnek, a mérlegelést súlyosan kirívóan okszerűtlennek ítélve elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását, másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentését, harmadlagosan az új Btk. alkalmazásával a büntetés enyhítését és az előírtól eggyel enyhébb végrehajtási fokozat meghatározását indítványozta.

Kifejtett álláspontja szerint az egész eljárás prekoncepció mentén folyt le, a bizonyítási eljárás elégtelen volt és nincs értékelhető tényállás. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem vetette össze, az ellentmondásokat nem oldotta fel, nem vizsgálta a kiskorú befolyásolásának lehetőségét és figyelmen kívül hagyta a vádlott javára szóló megállapításokat. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a tanúknak a vádlotthoz fűződő viszonyát, szavahihetőségét, előadásuk életszerűségét fokozottan nem vizsgálta, nem elemezte, valamint a kiskorú veszélyeztetése vonatkozásában sem a nyomozás során, sem a bíróságon nem volt eljárás, nem került sor meghallgatásra és szembesítésre sem és nem merült fel, hogy nem a vádlott, hanem az édesanya volt az, aki a gyermek értelmi, fizikai és erkölcsi fejlődését veszélyezteti és bár tanú3 súlyos alkoholista, gyermekét szisztematikusan elhanyagolta, a gyermek elmondását kritika nélkül elfogadta. A bíróság nem vizsgálta tanú3 esetleges személyiségzavarát vagy egyéb mentális defektusát sem. Egyúttal hangsúlyozta, hogy az ügyben egyedül a vádlott volt az, aki kezdettől konzekvens, minden részletében következetes vallomást tett.

Kifogásolta e körben is, az un. „hamis emlékezet” kapcsán, hogy a bíróság tanú4 személyében olyan szakértőt rendelt ki, aki nem kompetens, mert nem rendelkezik működési engedéllyel, bejegyzett szakterülete munka- és szervezetszichológia és a teljes iratanyagot nem ismeri.

Kiemelte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság súlyosan megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakat, a vádlott ügye nem tisztességes tárgyaláson bírálta el, a vádlott védelmének ellátása nem volt megfelelő. Megsértette az in dubio pro reo szabályát, a Be. 86. §, 88. § és 124. §, a 119. § és a 120. § előírásait. Súlyos eljárási szabálysértésként értékelte, hogy a védelem által indítványozott mentő tanúkat és szakértőket nem idézte, nem vonta be az eljárásba, a vádlotti indítvány ellenére nem rendelte el a vádlott poligráfos vizsgálatát, nem rendelte el a vádlott, akár a sértett regresszív hipnózisban történő vizsgálatát. Elégtelennek és szakmaiatlannak ítélte a vádlott elmeszakértői vizsgálatát, felderítetlennek a vádlott esetleges alkoholizmusát vagy drogfüggőségét. Nemzetközi egyezményekre, az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága eseti döntésére hivatkozással nem tartotta tisztességesnek és a vádlott számára méltányosnak az eljárást a körben, hogy tanú3 naplója, e-mailjei, az általa elismert felvételek, ellentmondásos kijelentései - a hamis tanúzást, a megfenyegetést illetően - figyelmen kívül maradtak.

A BH 145/2003. eseti döntésre utalással - mivel az ítélet az anya és gyermeke egyéb tanúkkal és egymással, részben önmagukkal is ellentétes vallomására épül - különösen fontosnak tartotta e két tanú szavahihetőségének, esetleges elfogultságának, mentális állapotának tüzetes vizsgálatát.

A tanú4 szakvéleménye kapcsán a 9/2006. (II. 27.) IM rendelet, annak 2. és 9. melléklete, a 2005. évi XLVII. tv. 13. § (4) bekezdésében írt rendelkezések alapján arra tekintettel, hogy a szakvélemények nem jogosult személytől származnak, így mint jogszabály sérelmével szerzett bizonyítékok nem értékelhetők, kompetens szakértő által készített szakvélemény hiányában az ítélet felderítetlen, megalapozatlan. Utalva a tanú4 és a bírósági szakban szerzett szakértői vélemény közti ellentmondásokra azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróságnak gyermekpszichológus szakértő kirendelésével kellett volna állást foglalnia arról, hogy a szakvélemények megfeleltek-e a szakmai követelményeknek. A bíróság által kirendelt orvosszakértő által bevont tanú11 pedig felnőtt klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus, nem volt jogosult a gyermek vizsgálatára. Mindezekre tekintettel kérte tanú4 eljárásból történő kizárását, a perben adott szakértői véleményeinek kirekesztését a bizonyítékok közül, a tanú11 szakértő közreműködésével készült szakvélemény mellőzését, tanú11 szakértő kizárását az eljárásból.

Eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy nem került kirendelésre eseti gondnok kiskorú a sértett mellé annak ellenére, hogy mindkét szülő ellentétes oldalon érintett volt az ügyben, tanú9 elfogultságára pedig tanúvallomások állnak rendelkezésre, maga a kiskorú pedig azt kérte, hogy kihallgatásánál ne a gyámja, hanem tanú8 legyen jelen. Ezt az eljárás szabálysértést a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról 10. § (5) bekezdésére és a Ptk. 225. § (1) bekezdése alapozta.

A Be. 86. § (1) és (2) bekezdése, a 207. § (4) bekezdése a 212. § (1) bekezdése megsértéseként jelölte meg, hogy tanú9 a nyomozási bíró felhívására nem nyilatkozott, a sértettet nem az ő, hanem tanú8 jelenlétében hallgatták meg, aki a feltüntetés ellenére nem gyámja a gyermeknek, a gyermekpszichológus nem volt a meghallgatáson jelen és nem volt gyermekbarát helyiség az előírások ellenére.

A Be. 82. § (2) bekezdés és a 85. § (2), (3) bekezdés megsértését arra alapozta, hogy a figyelmeztetés és a figyelmeztetésre adott válasz jegyzőkönyvezése elmaradt, a tanúkat érdekeltségükre nézve nem nyilatkoztatták, és tanú3 kivételével egyik tanú sem lett kioktatva a mentő körülmény elhallgatásának törvényes következményére. Egyik tanú sem nyilatkozott arra, hogy érdektelennek tartja-e magát. Tanú8 a törvényes következményekre, a vallomás megtagadásának a lehetőségére a kioktatást egyáltalán nem kapta meg. Tanú10-t pedig nem oktatta ki a bíróság arra, hogy önmaga ellen nem köteles vallomást tenni. Egyúttal kifogásolta, hogy a sértettet és tanú10-t az ellentétes - felvételkészítés megtörténte - nyilatkozatok miatt nem szembesítette.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a mentő tanúk, így tanú6, tanú13, tanú7 vallomásaiban elhangzottakat, nem kutatta fel és nem hallgatta meg tanú5 koronatanút, nem tisztázta, hogy az anya mikor hívta fel a rendőrséget, mikor és kinek mondta el a sértett a vele történeteket, majd részletesen idézve az e körben elhangzott kijelentéseket, kifogásolta, hogy Való Krisztinát sem a vádlottal, sem a gyermekkel, sem tanú8-cal nem szembesítették.

Kiskorú sértett vallomásaiban levő egyes állítások a kiskorú személyisége, pszichés állapota, befolyásolhatósága, esetleges konfabulációs hajlama, emlékezőképessége, tanú5-höz fűződő viszonya kapcsán a tanúvallomásokban

elhangzottak kiemelésével tényként állapította meg, hogy a sértett előadásai nem konzekvensek, életszerűtlenek, önmagukkal is ellentétben állnak. Ezért kifogásolta, hogy nem kísérelte meg a bíróság annak feltárását, hogy a cselekmény a sértett által előadott módon megtörténhetett-e, nem történt vizsgálat a vádlott fizikai valójának és a tanúk által elmondottaknak az összevetésére, egyúttal furcsának ítélte a sértett összefogott, kellő szókinccsel előadott, konzekvens vallomását.

Tanú3 tanú5-tel kapcsolatos előadásának és a tanú6, tanú7, tanú8 által e tekintetben tett vallomásai, tanú7, tanú6 és más tanúk tanú3 szellemi állapota, életvitele kapcsán tett nyilatkozatai hangsúlyozásával kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tárta fel tanú3 személyiségét, a sértettel, a vádlottal való kapcsolatát, elmaradt a mentális vizsgálata, pedig személyisége, esetleges mentális betegsége, személyiségzavara kiemelt fontossággal bír az ügyben. A feljelentés megtételekor úgy nyilatkozott, hogy nem áll rokoni viszonyban a tanú a sértettel, sem a vádlottal, nyilatkozata ellentmondásosságára azonban a feljelentést felvevő rendőr nem hívta fel a figyelmet és nem oktatták ki mentességi jogára sem. A kiskorú sértett által előadott történetet teljes mértékben zavarosnak tartotta, mivel a folyamatos rákérdésekre alakul a történet, „szinte rátanul, hogy mit kell mondania.” A sértett vizsgálatából az tűnik ki, hogy nincs traumatizált állapotban, teljesen higgadtan, indulattól mentesen meséli el a történeteket, édesapja iránt haragnak még a nyoma sem látszik, előadása mindahhoz igazodik, amit elvárnak tőle.

A vádlott védője az elsőfokú eljárás egyéb anomáliái címszó alatt arra hívta fel a figyelmet az eljárás régi Btk. szerinti hozzátartozó fogalmának, a Be. 82. § (1) bekezdés a), b), a (2) bekezdés, a 83. §, a 84. §, a 85. § (3) bekezdés, a Be. 181. § (1) és (2) bekezdés egyidejű idézése mellett, hogy a nyomozó hatóság a 2011. január 7-i feljelentés megtételekor, a 2011. január 7-i tanú kihallgatásakor tanú3, a 2011. augusztus 11-i tanúkihallgatáskor tanú7, a 2011. július 21-i tanúkihallgatáskor tanú9 tekintetében megsértette a kioktatási kötelezettségét, a figyelmeztetés és a figyelmeztetésre adott válasz jegyzőkönyvezésének elmaradása miatt pedig a tanúk vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe, ezért az ítélet, amely a feljelentésre és a fenti személyek tanúvallomására hivatkozik, a Be. 351. § (2) bekezdés a) pontja szerinti okból megalapozatlan.

Kifogásolta továbbá, hogy a vádlottat a 2011. július 11-i gyanúsított kihallgatásakor, amikor kirendelt védője nem jelent meg, nem tájékoztatták arról, hogy joga van másik kirendelt védőt kérni vagy védőt meghatalmazni.

Kifogásolta a védő azt is, hogy a kiskorú sértett meghallgatásakor szakértő2 rendőr őrnagy pszichológus szakértő szaktanácsadói segítségét vette igénybe a nyomozó hatóság, a szaktanácsadó azonban nem jegyzőkönyvet, hanem szakvéleményt készített a kiskorú és tanú3 meghallgatásáról, a jegyzőkönyvvel szemben a szakvéleményt a két meghallgatott személy nem írhatta alá. Tárgyalás anyagává pedig csak a szaktanácsadó közreműködésével készült jegyzőkönyv tehető, a szaktanácsadóként történő közreműködésének az igazságügyi szakértői minőség a feltétele.

Mivel az elsőfokú bíróság a szükséges eljárási cselekményeket nem foganatosította, nem adott helyt a vádlott és a védő bizonyítási indítványainak a tanúk meghallgatása, szakértői vélemények beszerzése tekintetében, nem történt hatékony intézkedés tanú4 felkutatása és meghallgatása érdekében, a védő a

nyilvános ülés elhalasztását és tárgyalás tartását kérte. Egyúttal mellékelte a szakértő<sup>3</sup> által készített gyermekpszichiáter szakértői leletet és véleményt.

A nyilvános ülésen a vádlott védője a bizonyítási indítványokat fenntartotta, majd azok elutasítását követően is szükségesnek tartotta tárgyalás tartását, tanú<sup>3</sup> meghallgatását és az ellentmondásokra és tanú<sup>6</sup> meghallgatását azért, mert ő tudja, hogy ki volt az, aki a gyermek sérelmére a cselekményt elkövette. A vádlott testi adottságai - kicsi, vékony ember - kiemelése mellett fenntartotta a fellebbezésben írtakat és az indítványait.

A vádlott az utolsó szó jogán felszólalni nem kívánt, csatlakozott a védője által előadottakhoz.

A bejelentett fellebbezések nem alaposak.

Az ítéletábra a kétoldalú fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Felülbírálata során az ítéletábra megállapította - figyelemmel a védelem által felsorolt eljárásjogi kifogásokra is -, hogy az elsőfokú bíróság egy kivétellel betartotta a perrendi szabályokat, nem sértette meg az Alaptörvényben és nemzetközi egyezményekben rögzített tisztességes és méltányos eljárás követelményeit, a büntetőeljárás törvény alapvető rendelkezéseit.

A védelem eljárásjogi kifogásait illetően - amelyeket többször megismételt, keverve az anyagi jogi rendelkezésekkel - az ítéletábra az alábbiakat tartja szükségesnek hangsúlyozni.

A tanú<sup>3</sup> büntetőjogi felelősségének vizsgálata a kiskorú veszélyeztetése büntetőjogi elmeállapotának vizsgálata, a vádlott drog- és alkoholfogyasztásának vizsgálata kapcsán arra mutat rá, hogy a Be. 2. §-ának (3) bekezdés értelmében a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek és csak olyan büncselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. A védelem által szorgalmazott fenti vizsgálódás túllépne a vád kereteit.

A fellebbezés indokolása 11. oldalán megfogalmazott kérdések nem szakértői választ igénylő kérdések, azokat a bizonyítékok értékelése alapján a bíróságnak kell megválaszolni és a levont következtetéseket a tényállásban rögzíteni.

Tanú<sup>5</sup> nyomozati vallomásának felolvasására a Be. 296. § (1) bekezdés a) pontja I. fordulata alapján törvényesen került sor, miután a bíróság eredménytelenül rendelte el személyi körözését és felkutatását.

A sértett nyomozási bíró előtti kihallgatására a Be. 213. § (3) bekezdése és a Kúria 68. BK véleménye alapján szabályosan került sor. A hivatalos gyám, mint törvényes képviselő jelen volt, a hozzájáruló nyilatkozat elhangzott. A védelem által hiányolt gyermekbarát helyiség és gyermekpszichológus jelenléte családjogi perekben szokásos, a Be. ilyen előírásokat nem tartalmaz. Következésképp alaptalan a

fellebbezés 35. oldal 1. bekezdésében írt azon okfejtés, hogy nincs a sértettől törvényes úton beszerezett nyomozati vallomás.

Tény, hogy a szaktanácsadó nem szakértő, véleménye nem bizonyítási eszköz. A szaktanácsadó álláspontját vélemény formájában rögzíti (BH 2008. 326.), míg a közreműködéséről vesz fel jegyzőkönyvet. Egyúttal megjegyzi az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság a szakértő<sup>2</sup> rendőr őrnagy pszichológus szaktanácsadói véleményét bizonyítékként nem értékelte.

A tanúk figyelmeztetése - a védői állásponttal szemben - tanú<sup>10</sup> kivételével, akinek a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontjára figyelmeztetése elmaradt, aminek következtében a Be. 84. §-a alapján tanú<sup>10</sup> bíróság előtt tett vallomását ki kellett rekeszteni a bizonyítékok köréből, a tanúk nyomozás során és a tárgyaláson történő meghallgatásakor egyaránt szabályszerű volt. Vonatkozik ez tanú<sup>3</sup> 2011. január 7-i, tanú<sup>7</sup> 2011. augusztus 11-i, tanú<sup>9</sup> 2011. július 21-i tanúmeghallgatására, ahol a nyomozó hatóság minden tekintetben eleget tett kioktatási kötelezettségének. A tanú<sup>3</sup> tekintetében a 2011. január 7-i feljelentés megtételekor a nyomozó hatóságnak, mivel nem tanúkénti kihallgatásról volt szó, nem volt a Be. 81.§, 82. § és 83. §-ra vonatkozó figyelmeztetési kötelezettsége, így ennek elmaradása a feljelentés 84. § szerinti következményével nem járt még akkor sem, ha tanú<sup>3</sup> valóban bejelentette, hogy nem áll sem a feljelentettrel, sem a sértettel rokoni viszonyban, de a feljelentésben, mindkettőjüket megnevezte férjeként és gyermekeként.

Alaptalan a védőnek a mentő körülmény elhallgatására történő figyelmeztetés hiányolása, mivel az erre vonatkozó rendelkezés 2011. március 1-től már nincs hatályban.

A tanú<sup>8</sup> tekintetében, aki a Btk. 459. § 14. pontja szerinti hozzátartozónak a vádlottal kapcsolatban nem tekinthető, a mentességi jogra e körben történő figyelmeztetés elmaradása alappal ugyancsak nem kifogásolható.

Egyebekben minden esetben tisztázásra került a hozzátartozói viszony és az elfogultság vagy érdektelenség is. Fontosnak tartja az ítéletábra hangsúlyozni azt, hogy az érdekeltség, az elfogultság fennforgásának eldöntése, illetve annak megítélése, hogy a rokoni viszonynak a vallomás megítélése szempontjából jelentősége van-e, a bíróság feladata, állásfoglalása viszonylagosan független attól, hogy a tanú a saját helyzetét ebben a tekintetben hogyan ítéli meg.

Az elsőfokú bíróság ezen feladatának a tárgyalások során és miként azt az ítéletben helytállóan és részletesen ki is fejtette, minden tekintetben eleget tett.

A figyelmeztetésekkel kapcsolatban hangsúlyozza az ítéletábra azt is, hogy a védői hivatkozással szemben, minden eljárási szakban a figyelmeztetéseknek egyszer kell elhangzania.

A vádlott figyelmeztetése és kioktatása törvényes volt a nyomozás során, a vádlottat első gyanúsított kihallgatásakor tájékoztatták azon jogairól, hogy kérheti más védő kirendelését vagy védőt hatalmazhat meg. Kioktatták arról is, hogy védője jelenléte

nélkül nem köteles vallomást tenni, a vádlott kirendelt védője, illetve a helyettesítő védő személyét nem kifogásolta, a nem megfelelő védelem ellátására tekintettel más védő kirendelését nem kérte.

A vádlottat - szemben a védő kifogásával - már első gyanúsított kihallgatása előtt meggyanúsították a kiskorú veszélyeztetése büntetével is, a vádlott a családi konfliktusok, kislánya halála utáni alkoholfogyasztása elismerése mellett, mind a kiskorú gyermek bántalmazását, mind a gyermek jelenlétében a felesége - bár általa kezdeményezett támadása miatti - bántalmazását elismerte, miként e tekintetben fellebbezése indokolásában is elismerő nyilatkozatot tett, e cselekményben bűnösségét is elismerte.

A védelemnek a mentő tanúk meghallgatásának elmaradását illető kifogása kapcsán az ítélőtábla megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi „mentő” tanút hivatalból vagy indítványra megidézt, tanú1 idézését és meghallgatását pedig helytállóan mellőzte, mivel nem vitatta azon egyező előadásokat, mely szerint volt olyan időszak, amikor a sértett hétköznapi tanú1-nél tartózkodott.

Téves volt a védelemnek a sértett és tanú9 gyám közti érdekellentétre hivatkozása. Egyrészt megállapíthatóan nem állt fenn érdekellentét, másrészt büntetőügyben kizárólag a fiatalkorúak elleni eljárásban, a Be. 452. § (1) bekezdése szerint van helye eseti gondnok kirendelésének.

Az eljárás során arra sem merült fel adat, hogy a sértettet a gyámja befolyásolta volna. Éppen ellenkezőleg, a vádlott volt az, akivel szemben a sértett úgy érezte, hogy befolyásolná, ezért is került sor a Be. 237. § (3) bekezdés b) pontja alapján részbeni zárt tárgyalás megtartására és a Be. 292. § (2) bekezdése helyes alkalmazásával a sértettnek a vádlott távollétében történő kihallgatására.

Tanú4 igazságügyi orvosszakértő kizárására vonatkozó védői indítvány kapcsán tényként megállapítható, hogy a szakértő nem klinikai szakpszichológus. Ugyanakkor szakpszichológiai véleményét az Intézet igazgatója, szakértő4 ellenjegyezte, felelősséget vállalva ezzel a szakvélemény tartalmi korrektségéért.

A 2013. szeptember 30-ai, a bíróság kirendelő határozata alapján elkészült igazságügyi orvosszakértői vélemény - többek között a védelem által szintén támadott tanú11 igazságügyi és klinikai szakpszichológus - megállapította, hogy tanú4 szakértő szakvéleménye megfelel a szakma követelményeinek, követi a pszichológus szakértők módszertani elveit. A 2013. szeptember 16-ai véleményben összehasonlító alapként hivatkoznak rá.

A sértettet a nyomozás során és a tárgyalási szakban is megvizsgálták, a megállapítások lényegében egyezést mutattak, az eltérésekre magyarázattal szolgáltak. Skizofrénia betegséget a sértettnél, amelyre a vádlotti indítvány irányult, a szakértők nem diagnosztizáltak.

A védelem által becsatolt, a szakértő3 igazságügyi orvosszakértői véleményét illetően az ítélőtábla arra mutat rá, hogy az a sértett személyes vizsgálata, explorációs beszélgetés és tesztvizsgálatok nélkül, kizárólag iratok alapján ad

véleményt, részben olyan kérdésekben, amely nem tartozik a szakértői kompetencia körébe (szakvélemény 12. oldal ad 3. pont).

Ezen túlmenően a védelem nem tett eleget a Be. 112. § (1)-(4) bekezdésben foglaltaknak. Ezért az ítéltábla a szakértő<sup>3</sup> igazságügyi orvosszakértőt nem vonta be az ügybe szakértőként és az elkészített szakvéleményét az okiratra vonatkozó szabályok szerint használta fel.

A vádlott elmevizsgálata megtörtént, a tényállást a bizonyítékok alapján kell megállapítani, a regresszív hipnózisban elhangzottak nem helyettesíthetik a bizonyíték értékelését, mérlegelését.

A védelem által felhívott további, és részben megismételt bizonyítási indítványokra az elsőfokú bíróság az ítélet 29. oldal utolsó, valamint a 30. oldal 1. és 2. bekezdésében reagált, a bizonyítási indítványok elutasítását a Be. 258. § (3) bekezdése f) pontja alapján megindokolta. Érveivel az ítéltábla is egyetértett.

A vádlottnak tanú<sup>2</sup> tanúkénti meghallgatására vonatkozó indítványát pedig mint szükségtelent, melytől eredmény nem várható, az ítéltábla elutasította. Ugyanez vonatkozik tanú<sup>3</sup> meghallgatására azzal, hogy őt a nyomozás során és a tárgyaláson is részletesen meghallgatták, a vádlottal a tárgyaláson szembesítették. Az a védői hivatkozás pedig, miszerint tanú<sup>6</sup> ismeri, meg tudja nevezni a bűncselekményt elkövető személyt, tanú<sup>6</sup>-ra azzal a kötelezettséggel jár, hogy ezen személy ellen feljelentést kell tennie, ismételt tanúkénti meghallgatását azonban nem indokolja.

Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság megfelelő körben, kellő körültekintéssel, igen részletes bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából a releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességében, egymással összevetve, okszerűen, a logika szabályainak ellent nem mondóan értékelte, és tényből tényre is helyesen következtetett.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla további bizonyítás felvételét nem tartotta szükségesnek és a vádlott, valamint a védője által előterjesztett bizonyítási indítványokat - a fenti indokok alapján - elutasította.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság túlnyomórészt megalapozott, a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól mentes tényállást állapított meg.

A tényállás kismértékű, részbeni megalapozatlansága egy kifejezés nem pontos használatán és azon alapul, hogy az ítélet indokolásában került rögzítésre olyan, a vádlott és a sértett elmeállapotára és személyiségére vonatkozó tény, amelyet a tényállásban kellett volna feltüntetni. Ez a részbeni megalapozatlanság azonban kiküszöbölhető volt az iratok tartalma és az indokolás tényállásba emelése alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az alábbiak szerint:

Az ítélet 2. oldal 5. bekezdéséhez átemeli a 26. oldal 2. bekezdését és a 15. oldal 6. bekezdésétől a 16. oldal 1. bekezdés 4. mondatáig terjedő részt.

Az ítélet 2. oldal 6. bekezdésben a „rendszeresen” kifejezés helyett a „több, pontosan meg nem állapítható alkalommal” kifejezést illeszti.

A szexuális zaklatás körében a rendszeres helyett a több, pontosan meg nem állapítható alkalom rögzítését az indokolta, hogy a vádlott meg nem cáfolt előadása, tanú8, tanú9 vallomása és a sértettre vonatkozó iskolai szakvélemények szerint a kiskorú sértett a 2006. évtől 2010. december 26-ig terjedő időszakban a 2007-2008-as tanévben a hétköznapiokon az egyik anyai nagyszülőnél, tanú1-nél lakott, illetve 2010. őszén (szeptember-október hónapban) a vádlott nem lakott a közös lakásban, illetve a sértett 2010. november-december hónapban 2-3 hetet tanú7-nél volt (vádlott 3. sz. tjkv. 3. old. vallomása, tanú3 39. sz. tjkv. 5. oldal vallomása, tanú8 33. sz. tjkv. 3. oldal vallomása, tanú9 3. sz. tjkv. 13. oldal vallomása, a Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ 2008. 09. hónapban készült szakvéleménye).

Az elkövetés pontos ideje az alkalmak száma, rendszeressége a több alkalmon túl így nem volt megállapítható.

A fenti indokkal kiegészített és pontosított tényállás már megalapozott, következésképpen ez a tényállás a Be. 352. § (2) bekezdése értelmében irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság részletesen eleget tett indokolási kötelezettségének.

A vallomások, szakértői vélemények iratszerű ismertetése mellett számot adott arról, hogy a rendelkezésére álló bizonyítékok közül melyeket, mely körben és miért fogadott el, illetve melyeket, mely körben és miért nem tartott valósnak.

Az elsőfokú bíróság a vádlott védekezését, a sértett, tanú3 és a meghallgatott tanúk vallomását részletesen elemezte. Helytállóan rögzítette, hogy az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanúk részben a vádlotthoz, részben a sértetthez kötődtek, így nyilatkozataikat fokozott gondossággal kellett vizsgálnia. Ezt a vizsgálatot az elsőfokú bíróság el is végezte a megkövetelt módon.

A vádlott - szemben a védelmi fellebbezésben írtakkal - az elsőfokú eljárás során és a 2014. február 21-én érkezett beadványában egyaránt kifejtette, hogy a kiskorú veszélyeztetésének büntetőjogi bűnösnek érzi magát, vállalja a felelősségre vonást. Szégyelli, hogy tetteleg bántalmazta a sértettet, illetve a gyermek jelenlétében a feleségét is.

A vádlott ezen nyilatkozatát tanú3 nyomozati és tárgyalási vallomása, a szembesítési jegyzőkönyv, a sértett nyomozati és tárgyalási előadása (nyomozati iratok 215-217. oldal, 33. tjkv. 14-15. oldal), a tanú9 nyilatkozata (3. sz. tjkv. 12. oldal és 20. sz. tjkv. 3., 5. oldala) is alátámasztotta.

A tárgyaláson is ismertetett a Polgármesteri Hivatal Gyámhivatalán készül jegyzőkönyv, mint okirati bizonyíték is ezt erősítette meg.

Így az a védelmi kifogás, hogy a fenti bűncselekményben nem folyt eljárás és bizonyítás, elmaradt a szembesítés, miként arra az eljárási kifogásoknál már utalás történt, nem foghat helyt.

A szemérem elleni erőszak büntettével kapcsolatban megállapítható, hogy - szemben a végig következetes, azonos vádlotti előadásokat kiemelő védői érveléssel - a vádlott minden egyes meghallgatása során védekezését egy-egy újabb elemmel bővítette. Ezekhez a vallomásmódosításokhoz szervesen kapcsolódott tanú14, tanú13, tanú7 és tanú6 tanúk előadása. A fenti tanúk közül a nyomozás során meghallgatott tanú7 kizárólag benyomásairól, érzéseiről - konkrét tények ismerete nélkül - számolt be, pl. „nem tudom elképzelni, hogy a vádlott ilyet tett volna...”. Az eljárás előrehaladtával azonban tanú7 vallomásaiban is egyre több konkrétum jelenik meg, vallomásaiban, hasonlóan a tárgyaláson meghallgatott tanú14, tanú13 és tanú6 vallomásaihoz a sértett befolyásolhatósága, hazudozása, gyenge értelmi képessége, valamint Tomtanú3 szexuális szokásai extrém kívánságai, viselkedése tekintetében azonosak a bővülő vádlotti védekezéssel. Ebből pedig egyértelműen arra vonható következtetés, hogy a tanúk vallomásaikat a vádlotti védekezéshez igazították, illetve az egyre bővülő információkkal a vádlott büntetőjogi felelősségének anullálását kívánták elérni úgy, hogy a sértett és anyja tűnjön szavahihetetlennek. Ebbe a körbe tartozik a fenti rokoni kapcsolatban állókon kívül tanú12 tanú is.

Nem igazolja a vádlotti védekezést - az ítéletábra álláspontja szerint - a vádlott által a telefonjával készített, a nyomozati iratok 357. oldalán a hivatalos feljegyzésben ismertetett és az iratokhoz CD-n csatolt, az elsőfokú bíróság által a tárgyalás anyagává tett, ítéletében is elemzett, valamint az ítéletábra által is megtekintett felvétel sem. Megállapítható ugyanis, hogy a felvételen egy, a vádlott által irányított beszélgetés hallható és látható, a vádlott a feleletet is magában foglaló kérdéseket tesz fel a síró, kétségbeesett sértettnek, aki a várt válaszokat meg is adja. A felvételen látottak pedig összhangban vannak a tanú3 azon nyilatkozatával, hogy a vádlott a felvétel előtt „befenyítette őket”, hogy az hangozzon el, ami a vádlott ártatlanságát igazolja. Ez utóbbit tanú9 is megerősítette, illetve a vádlott nem tudott elfogadható magyarázatot adni arra, hogy eredendően miért, mi okból készült a felvétel.

Ebbe a körbe tartozik a tanú8 nyilatkozata is, akinek a sértett elmondta, hogy a felvételen levő nyilatkozata nem felel meg a valóságnak (nyomozati iratok 111. oldal).

Egyetértve az elsőfokú bíróság okfejtésével az ítéletábra sem tekintette ezt a felvételt a vádlott védekezését alátámasztó bizonyítéknak.

A sértett vallomásával kapcsolatosan helyesen emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy a nyomozati és a tárgyalási vallomása közötti különbözőség éppen a spontaneitást igazolja, életszerű, nem utal betanult szövegre. A 39. sorszám alatti igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint az emlékképek átstrukturálódtak az idő elteltével, többek között a pszichoterápiás kezelések miatt. Kiemelten hangsúlyozandó, hogy a sértettnél konfabulációra utaló jegyek nem állapíthatók meg.

A sértett az eltérések ellenére határozottan kitartott azon tény mellett, hogy az apja volt az, aki szexuálisan molesztálta. Nem rontja le vallomásának - az objektív, természettudományos alapokon nyugvó igazságügyi orvosszakértői véleménnyel is alátámasztott - értékét, hogy pontos időpontokat, esetszámokat nem tudott megjelölni.

Nem vitatható - miként arra a védelem is hivatkozott -, hogy a sértett a vádbeli időszakban, különböző időpontokban akár több napon, hónapokon át nem tartózkodott a vádlott társaságában a közös lakásban. Ezt a vallomások által is alátámasztott érvelést az ítéltábla is elfogadta, ezért is került sor e tekintetben a tényállás pontosítására.

Az ügy megítélése szempontjából annak nincs jelentősége, hogy a sértett az édesanyjának a 2010. december 26. és 2011. január 7. közötti időszakban pontosan mikor mondta el a történeteket. Jelentősége annak a ténynek van, hogy a sértett az apja távozását követően került abba az érzelmi biztonságba, hogy ösztönökre nem verés, megöléssel, koporsóba tevással való fenyegetés lesz a felelet a vádlott részéről.

Az ügyben tanú8 és a tanú9 elfogultságára utaló adat nem merült fel. A fenti tanúk a vádlott és a felesége kapcsolatát, a sértettel való kapcsolatukat reálisan jellemezték, végig következetes, egybehangzó vallomást tettek. Így elfogadható azon nyilatkozatuk, hogy a gyermeket hazugságon nem érték tetten és nem tapasztalták, hogy képzelt személyekkel társalogna. Mindez pedig összhangban áll az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításával is.

Megjegyzi az ítéltábla ugyancsak a védelmi fellebbezésben írtakkal kapcsolatban, hogy az állandó bírói gyakorlat értelmében az igazságügyi orvosszakértői vélemény explorációs beszélgetés része bizonyítékként nem értékelhető, mert az törvényes figyelmeztetés elhangzása nélküli vallomásnak minősül.

A tanú3 - egyéniségéből adódóan - valóban tett ellentmondó nyilatkozatokat. Abban azonban mindvégig következetes volt, hogy elhitte a sértettnek a szexuális zaklatás tényét. Azt még a védelem által ismertetni kért naplórészlet is megerősíti, mert ott csak az elkövető kilétén dilemmázik, magán a tényen nem. Így a sértett előadását ebben a körben a tanú3 vallomása is erősítette.

Nem osztotta az ítéltábla a védelem azon álláspontját, hogy az egész eljárás két tanú egymással és önmagukkal is ellentétes vallomására épül, a rendelkezésre álló közvetett terhelő bizonyítékok kétséget kizáróan nem adnak arra következtetési alapot, hogy a bűncselekményt a vádlott elkövette, ezért a vádlottat fel kell menteni. A védelmi fellebbezés a megalapozott tényállásra tekintettel a bizonyítékok értékelését támadja, a szemérem elleni erőszak kapcsán a vádlotti védekezés elfogadását célozza, amely az irányadó perrendi szabályok értelmében eredményre nem vezethet.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és nem tévedett a cselekmények jogi minősítése tekintetében sem.

Helyesen alkalmazta a Btk. 2. §-a szerinti főszabályt, mivel a vádlotti magatartás a 2012. évi C. törvény 197. § (1) bekezdés a) pontjában megállapított és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűncselekmény lenne, amelynek a (4) bekezdés a) pontja értelmében öt évtől tizenöt évig terjedő a büntetési tétele, így a vádlott számára kedvezőbb helyzetet nem teremtene arra is figyelemmel, hogy terhére ügyészi fellebbezést jelentettek be.

Az elsőfokú bíróság jogi okfejtését, amelyet mindkét vádlotti cselekmény tekintetében kifejtett, az ítéletábra mindenben osztotta.

A büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság lényegében helyesen ismerte fel és megfelelően értékelte.

A vádlott az elsőfokú eljárás során beismerte, hogy fiát és feleségét is fia jelenlétében bántalmazta. Ez a ténybeli beismerése a fellebbezése indokolásában bűnösségre kiterjedővé változott, amikor beadványában azt írta, hogy „a kiskorú veszélyeztetésének büntetében bűnösnek vallom magam, ... szégyellem is, hogy tettelem bántalmaztam kiskorú a sértettet, illetve feleségemet a sértett jelenlétében”. Erre tekintettel az ítéletábra további enyhítőként értékelte a kiskorú veszélyeztetése büntetében a vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását.

A kiszabott büntetés neve és mértéke arányban áll a cselekmények tárgyi súlyával, a vádlott alanyi bűnössége fokával, a bűnösségi körülményekkel és megfelel a büntetés céljainak is. A középérték alatti büntetés a négyéves időmúlás, a vádlott büntetlen előélete és a további enyhítő körülmény értékelése miatt nem tekinthető eltúlzottan enyhe büntetésnek, így nincs indok a büntetés súlyosítására, de arra sem, hogy a kiszabott büntetés lényeges enyhítésére kerüljön sor.

A kiszabott mellékbüntetés arányos, a járulékos kérdések tekintetében hozott elsőfokú rendelkezések törvényesek.

Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlott által az elsőfokú bírósági ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította.

A másodfokú eljárásban a vádlottnak új védőt kellett kirendelni, aki a nyilvános ülésre megidézésre került és az iratokat tanulmányozta. Ennek folytán bűnügyi költség merült fel, amelyet az ítéletábra a Be. 381. § (1) bekezdés alapján megállapított és mivel a vádlott és védője fellebbezése eredményre nem vezetett, a Be. 338. § (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy ezen bűnügyi költséget a vádlottnak kell viselnie.

Budapest, 2014. év június hó 20. napján

***Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.***  
a tanács elnöke

***Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.***  
***Nándor sk.***  
előadó bíró

***Németh***  
bíró

A Fővárosi Törvény 9.B.1935/2012/53. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.480/2013/18. számú végzése folytán 2014. év június hó 20. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2014. év június hó 20. napján

***Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.***  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:  
Czibere Éva  
tisztviselő